

Spildt tid er ikke tidsspilde

*Af Søren Thorndal Jørgensen,
bestyrelsesformand i ADDA*

ADDA har mange gode og lange samarbejder med vores partnere i syd. For nyligt er et samarbejdet med Vietnams Landboforening (VNFU) forlænget med yderligere 5 år. Det betyder at vi i 2020 når mere end 20 års samarbejde og gensidig forståelse mellem ADDA og VNFU. De relationer, der langsomt er opbygget, giver tillid til hinanden. Tilliden betyder, at de potentielle rums udviklingsmuligheder kan forfølges. Vietnam og vietnamesere har forståeligt en vis utryghed og måske ligefrem mistillid ved det fremmede, som ikke kun kan afhjælpes med anvisninger og aktive interventionsformer. I den moderne verden er tiden til at danne langvarige relationer efterhånd-

den blevet en mangelvare. Som Ræven forklarer Den lille Prins i fortællingen af samme navn: "Det er den tid, som vi har spildt sammen, der betyder noget". Vi må arbejde for at få prioriteret langvarige indsats i udviklingsarbejdet, for hurtige løsninger rodfæster sig ikke ved modtageren. Kortvarige indsats kan give resultater her-og-nu, men med tiden falder folk tilbage i vante handlingsmønstre.

Set over tid er der sket utrolige ting i Vietnam og med VNFU. Metodevalget (markskoler og gruppedannelse) til at træne og organisere landmænd, som introduceret af ADDA i flere projekter, er nu standard for alle de 10 millioner familiemedlemskaber i VNFU. De langvarige relationer har givet den fornød-

ne tillid til at turde implementere konceptet i hele landet. Det giver mere indkomst, bedre miljø og med tiden et bedre liv for rigtig mange rigtige mennesker. Men fundamentet for denne succes er ikke et fint konceptpapir, smarte udregninger, hurtige beslutninger eller fede rapporter. Nej, det er gennemført af mange menneskers arbejde og ufattelig mange møder mellem VNFU og ADDA med timelange taler, dybe frustrationer, dagslange diskussioner og masser af høj stemning. Men altid med gensidig respekt. Tålmodighed skaber fundamentet for tillid, hvorfra evnen til forandring udspringer. Det er svært at lave en trylleformular for alle andre for "Kun med hjertet kan man rigtigt se. Det væsentlige er usynligt for øjet!". Læs mere om VNFU-besøget på s. 3

ADDAs igangværende projekter

Her er en oversigt over hvilke projekter, der løber i øjeblikket samt hvem der finansierer dem. I de fleste projekter inkluderer budgettet ca. 5 – 10 % egenfinansiering, der dækkes af ADDA og partnere. Læs mere om de enkelte projekter på www.adda.dk

Projekt	Periode	Land	Budget ca. (DKK) - finansieret af
ADDA-INFOSE: Indsats for at imødegå fødevarerisiko blandt fattige i semi-urbane områder af Siem Reap	02.2011 – 02.2015	Cambodia	7.500.000 kr. EU / ADDA
CISOM: Styrkelse af civilsamfundet i Oddar Meanchay	01.2013-12.2015	Cambodia	5.000.000 kr CISU
COCIS: Andelsforeninger og civilsamfundsudvikling i Siem Reap.	01.2014 - 12.2016	Cambodia	4.300.000 kr. CISU
FAHU: Styrkelse og konsolidering af kvinde mikro-kredit grupper (FAHU)	10.2013 - 09.2015	Cambodia	600.000 kr. FAHU foundation
CISUP: "Empowerment of civil society advocating for the rights of the urban poor in Siem Reap"	05.2014 – 04.2016	Cambodia	2.239.000 kr. EU/ADDA
CEMI: Klimaforandringer og etniske minoriteter i det nordlige Vietnam	07.2014 – 06.2017	Vietnam	4.544.852 kr. CISU
FIGNAHB: Styrkelse af bondegrupper blandt etniske minoriteter i provinserne Nghe An og Hoa Binh.	01.2013 - 06.2015	Vietnam	4.994.507 kr CISU
VLA-projektet II: Juridisk bistand til landbefolkningen	01.2011 – 12.2014	Vietnam	6.712.775 kr. Danida
Song Da II (anden fase af Song Da): udvikling af etniske minoriteters lokalsamfund	04.2010 – 12.2014	Vietnam	11.055.433 kr. Danida
Tanzania: NADO i fokus. Styrkelse af civilsamfundet på landet	03.2012 – 07.2015	Tanzania	9.723.255 kr. Danida

Kilde: Adda

News & Views udsendes til ADDAs medlemmer to gange om året. Tidligere numre kan ses på ADDAs hjemmeside.

Redaktør af News & Views nr. 28:
Tove Bang og Bodil E. Pallesen

News & Views / Agricultural
Development Denmark Asia

ADDAs adresse:
Fælledvejens Passage 2, st. tv.
2200 København N
Telefon 24 47 13 07
Mail: adda@adda.dk
www.adda.dk
Tryk: Kolind Bogtrykkeri I/S

De vietnamesiske bønder skal alle trænes efter ADDAs metoder – det er "IMPACT"!

Af *Bodil E. Pallesen og Søren T. Jørgensen, bestyrelsen for ADDA*

Formanden for VNFU Nguyen Quoc Cuong fortæller i sin takketale til ADDA, at ADDA metoderne fra de mange landbrugsprojekter siden 1999 i de nordlige provinser i Vietnam skal være eksempel for alle bønderne i Vietnam. Det første ADDA projekt i Vietnam startede tilbage i 1999, men kontakten til VNFU- Vietnamese Farmers Union blev indledt i 1996 af Evelyne Dumas Johansen. Det blev siden til en lang række projekter, de fleste i samarbejde med VNFU i de nordlige provinser omkring Hanoi m.fl. og støttet af DANIDA. ADDA har løbende tiltrådt samarbejdsaftaler med VNFU, og det har været tid til at gøre status i forbindelse med den næste 5-års aftale mellem VNFU og ADDA. Derfor meddelte formanden for VNFU – med 10 millioner medlemmer bag sig – at en VNFU-delegation kom til København for at underskrive den næste aftale. Mødet fandt sted d. 22. august på Vartov i København. Formanden Cuong sagde videre: "VNFU repræsenterer 70 % af befolkningen i landdistrikterne. VNFU er organiseret på såvel nationalt-, provins-, distrikts- og kommuneniveau. De 10 millioner medlemmer dækker områder indenfor landbrug, fiskeri, skovbrug, saltproduktion, kunsthåndværk og mindre industri. Siden 1999 er mere end 60.000 bønder trænet indenfor dyrkningsmetoder,

Samarbejdsaftalen mellem VNFU og ADDA 2015 - 2020 blev underskrevet ved et højtideligt besøg af VNFU med formanden Nguyen Quoc Cuong i spidsen samt den vietnamesiske ambassadør H.E Mr. Lai Ngoc Doan på Vartov 22. august 2014. Fra VNFU deltog 6 personer, deriblandt Dinh (Nguyen Xuan Dinh, t.v.), som nu er direktør for International Cooperation Department i VNFU, men gennem mange år var ADDAs lokale koordinator på projekterne ved Hanoi kontoret. Fra ADDA deltog formanden Søren Jørgensen, ADDAs grundlægger: bestyrelsesmedlem Bodil Pallesen og tidligere formand Niels Johansen og Evelyne Dumas Johansen, samt i øvrigt fra bestyrelsen Ove Gejl og Mikael Jönsson.

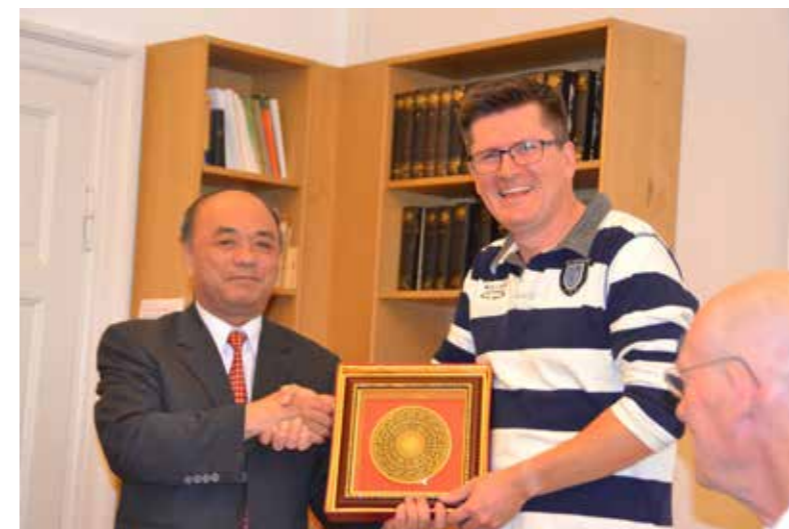
husdyrbrug, aquakultur, klimaforandringer, økologi m.v., og mere end 2.000 grupper er etableret og fungerer, herunder ca. 300 kooperativer. Kapacitetsopbygning har været centralt i projekterne. Der er efteruddannet lokale VNFU medarbejdere på forskellige niveauer, ledere af markskoler mm, herunder også ledelsestræning, projektstyring og marketing m.m. Mange bønder er trænet, og nogle har sågar opnået lederposter indenfor VNFU eller andre på græsrods-niveau. Projekterne er gennemført med stor

professionalisme fra ADDA og VNFUs side, og har resulteret i stigende produktion af landsbrugsvarer, mindre fattigdom og sult, og har forbedret dagligdagen for tusindvis af familier. De har lært om bæredygtig effektiv produktion og overførsel af viden."

"På vegne af VNFUs ledere og medlemmer skal udtrykkes tak, også til donorer som DANIDA og det danske udenrigsministerium for at støtte ADDA og VNFU-projekterne gennem årene. Tak for støtte til ambassaderne i både Vietnam og Danmark, til ADDA- medarbejdere og deres ledere gennem tiden og en særlig tak til tidligere formand for ADDA, Niels Dumas Johansen samt Evelyne Dumas Johansen for at etablere fundamentet for samarbejdet med VNFU."

Den 22. august var meget stolt dag i ADDAs historie - en milepæl. Og det er "impact" så det basker! DANIDA efterlyser altid impact - i form af effekt og påvirkning pga. projekterne – når der ydes støtte til projekter. Her kan vi næsten ikke få armene ned.

Læs mere om besøget samt talen i sin helhed på www.adda.dk

I sin tale slog formanden Nguyen Quoc Cuong fast, at ADDAs metoder skal implementeres til hele det vietnamesiske landbrug, og at resultaterne har været imponerende indtil videre.

Fortalervirksomhed der virker!

Konflikt om "land-grabbing" og jordrettigheder i

landsbyen Bak Nim, Oddar Meanchey, Cambodja løses op. CISOM-projektet

Fattige tager ordet i Bak Nim ved det store møde om jordrettigheder og medvirker til løse op for alvorlige konflikter om jorden. En kæmpe sejr for familierne, der deltager i CISOM-projektet og samarbejdspartnere.

Af juridisk rådgiver Ouk Kimleng og projektkoordinator Yun Sinang, begge ADDA/READA projektansatte.

Fakta og historie om

konflikten om jordrettighederne

Bak Nim Village er en af 16 landsbyer i Samrong Kommune i Oddar Meanchey. Det er et meget afsidesliggende område, grænsende op til den Thailandske grænse. Bak Nim strækker sig over et område på 2.694 hektar jord. 244 familier (ca. 1.167 personer) bor i landsbyen. Desværre har konflikter om jordrettigheder præget dette område gennem en årrække. Konflikterne omfatter især tre parter, der i nogen udstrækning gør krav på ejendoms- og brugsretten til de samme jorde og skove i området: 1) Bak Nim landsbyboere, 2) "Prey Rattanak Rukha Forestry Community", der repræsenterer fællesejede skovbrugsområder, og 3) Munkene, der ejer Rukha Vorn Fællesskabet.

Området var oprindelig jungle, men i årtier blev det betragtet som et udviklingsområde. Altså et område, hvor nybyggere og lykkejægere kunne etablere sig. Siden er antallet af "land grabbing" - der måske bedst kan oversættes med "jord-overtagelse" - taget til i omfang og styrke. Private virksomheder og enkeltpersoner intensiverede

rydningen af skoven for at sælge tømmer, dyrke landbrug og lignende. For at stoppe den ulovlige skovrydning og den tiltagende "land grabbing", begyndte en gruppe lokale beboere i området at registrere visse dele af Bak Nim området som "Forestry Communities", altså skovområder der ejes i fællesskab af de bosiddende omkring Bak Nim. Etableringen af Forestry Communities blev betragtet som en god strategi til at beskytte jorden mod land grabbing og den ulovlige skovhugst, fordi der blev opnået et klart og entydigt ejerskab gennem denne registrering.

Desværre opstod der misforståelser, og der blev begået fejl af Bak Nim landsbyboere, i forbindelse med overdragelsen af jorden til skovbrugsfællesskabet. "Vi havde ingen klar forståelse af processen og konsekvenserne af registreringen af vore jordlodder i de såkaldte: Forestry Communities", siger Muth Thorn, der er gruppeleder for en af selvhjælpsgrupperne (SHG) i Bak Nim. Misforståelserne kan henføres til to afgørende processer i registreringen:

- Under dannelsen af "Skovbrugsfællesskabet" havde landsbyboere i Bak Nim ingen kontakt med de lokale myndigheder og den lovpligtige analyse af problemstillinger og konsekvenserne ved at etablere "Forestry Communities" blev ikke gennemført.
- Efter godkendelse af aftalen for Skovbrugsfællesskabet, fik Bak Nim landsbyboere ikke adgang til at se, eller stifte bekendtskab med indholdet i skovbrugsfællesskabets forvaltningsplan. Forvaltningsplanen blev således udarbejdet af Skovbrugsfællesskabets forvaltningskomité uden inddragelse af medlemmerne/landsbyboerne i Bak Nim.

Som resultat af den ellers succesfulde registrering af skovbrugsfællesskabet i 2004 mistede Bak Nim landsbyboere retten til deres jord og retten til at drive landbrug.

For at gøre ondt værre havde landsbyboerne ikke sikret sig ret til at nyde deres hævdvundne rettigheder som brugere og samlere i skoven, hvor de traditionelt havde hentet brænde, bygningstræ, bær, honning og lignende til egen husholdning. Landsbyboerne havde jo ikke kendskab til den udarbejdede forvaltningsplan eller egne rettigheder i forhold til skovbrugsfællesskabet.

Konflikten tog til i styrke sidste år da en række lokale beboere i Bak Nim, inklusive medlemmer af vore selvhjælpsgrupper, blev anklaget for ulovlig skovhugst og ulovlig jagt på vilde dyr, da de som hidtil forsøgte at gøre brug af fællesskoven. Faktum var imidlertid, at det var en gruppe fra et fjernereliggende område, der havde begået rovdrift i skoven, for herefter at forlade gerningsstedet. Da beboere fra Bak Nim – inklusive medlemmer fra vore selvhjælpsgrupper – senere kom ind i skoven, blev de identificeret som lovovertrædere. Og pludselig stod disse landsbyboere med en arrestordre for en forbrydelse, de angiveligt ikke havde begået.

Fortalervirksomhed virker til at løse konflikter

Fortalervirksomhed har vist sig at være et effektivt redskab til at hjælpe landsbyboerne i Bak Nim. Alle medlemmer af selvhjælpsgrupperne undervises i de grundlæggende retsprincipper, herunder ejendomsret, og at tale for deres egen sag i lokalsamfundene. Medlemmerne – samt lokale beslutningstagere såsom "village and commune chiefs" i de små samfund – undervises endvidere i de demokratiske processer og principper for beslutningsdannelse i lokalsamfundene, som den nu er tilrettelagt i den Cambodianske forvaltning og lovgivning. Mange fremtrædende medlemmer af grupperne tager fortalervirksomhed til sig og lærer sig,

hvordan de effektivt kan øve indflydelse på lokalpolitiske prioriteringer ved aktiv deltagelse i offentlige møder, herunder at udtrykke egne synspunkter og holdninger, som et led i med beslutningsprocesserne.

I forbindelse med de offentlige møder om den kommunale investeringsplanlægning, beskrev landsbyboerne i Bak Nim således deres konflikt i forhold til ejendomsretten til jord, tab af retten til at dyrke landbrug og tabt adgang til de traditionelle samlereaktiviteter i fællesskoven.

Myndighederne lytter til landsbyboerne, og man finder konstruktive løsninger

De lokale myndigheder lovede at støtte beboerne i Bak Nim med henblik på at løse denne sag. Projektkoordinator Yun Sinang, og juridisk rådgiver Ouk Kimleng fra ADDA/READA, gennemførte i samarbejde med den lokale partner RCEDO en fact-finding mission for at finde hoved og hale i sagen med henblik på at støtte beboerne i Bak Nim. Derefter blev der lavet en strategi- og køreplan, der kulminerede med et stort fællesmøde med myndighederne, hvor folk i Bak Nim deltog aktivt. Forum-mødet med myndighederne fandt sted i "Wat Prasat Reachea Pagoda den 26. august 2014 i Samrong i Oddar, Meanchey. Forud for det store Forum-møde gennemførte NGO partnerne i CISOM-projektet et forberedende møde med de involverede beboere i Bak Nim. De blev undervist i, hvordan man taler og fremsætter anmodninger i det offentlige rum: "Først viser vi respekt for alle talere og publikum, så beskriver vi fakta og problemer og endelig - det vigtigste punkt – fremkommer vi klart og entydigt med vore krav og anmodninger".

Under det offentlige forum den 26. august 2014 tog repræsentanter for landsbyboerne i Bak Nim ordet i den store forsamling og gjorde følgende krav og anmodninger gældende:

1. Vi kræver, at ejerskabet til jorden bliver tilbageført til os
2. Vi anmoder provinsguvernøren om, at beboerne i det lokale samfund – altså dem der bor i, eller i nærheden af de fællesejede skove – får bedre adgang til at gøre brug af skoven, herunder at få ret til at indsamle skovprodukter og biprodukter i overensstemmelse med tidligere praksis
3. Vi ønsker, at de fællesejede skove matrikuleres
4. Vi ønsker, et klart markeret skel til de fællesejede skove

Resultater af CISOM interventionen og fortalervirksomhed

1. Provinguvernøren anerkendte og forsikrede efterfølgende, at landsbyboernes traditionelle samler/brugerrettigheder i fællesskoven vil blive beskyttet. Guvernøren har nedsat et udvalg bestående af repræsentanterne fra de tre parter med henblik på at få bilagt stridsspørgsmålene og give beboerne lokalsamfundet deres traditionelle adgang til at udnytte skoven.
2. Samtidig blev det meddelt, at det lå udenfor guvernørens beføjelser at kunne overføre Skovbrugsfællesskabet jordbesiddelser til ejendom tilhørende de enkelte familier. Guvernøren lovede dog at bringe anmodningen om ejendomsretten til landbrugsjord videre til det Cambodianske Indenrigsministerium for videre behandling af sagen.

Ved det offentlige Forum-møde med myndigheder 26. august 2014 var grupperne mødt talstærkt op.

Andelsforeninger i Siem Reap er godt på vej...

Nyt fra COCIS projektet

- Cooperative and Civil Society Development in Siem Reap, Cambodia.

Af projektkoordinator
Kjeld Vodder Nielsen

En lille cambodiansk andelsforening udvikler sig

Den lille andelsforening "Chansar" blev etableret i 2012. Foreningen har 108 medlemmer, hvoraf 92 er kvinder. De fleste medlemmer af den lille andelsforening har gode erfaringer fra en af selvhjælpsgrupperne etableret i IWEP projektet. De har fået erfaringer med den demokratiske opbygning i en gruppe, kender betydningen af et godt lederskab og som har en god fælles forståelse af det økonomiske og sociale sigte med andelsforeningen. Andelsforeningen er etableret i overensstemmelse med den Cambodianske lovgivning, der foreskriver en opbygning baseret på medlemsaktier. Der

er udstedt i alt 244 aktier og medlemmernes samlede egenkapital udgør ca. 21.000 kr. I de foregående to år har foreningen opnået en lille fortjeneste ved fællesindkøb og distribution af handelsgødning til medlemmer og andre landmænd omkring Chansar. Foreningen har været i stand til at levere handelsgødning til lidt lavere priser end eksisterende udbydere.

Nu skal visionerne - vækst og indflydelse til gavn for medlemmerne - føres ud i livet for andelsforeningen. Chansar-foreningen ønsker at udvikle aktiviteterne ved at etablere et lille anlæg til afskalling og polering af ris, som skal sikre forsyningen af hvid grydeklar ris til konkurrencedygtige priser i lokalsamfundet. Samtidig vil der blive investeret i en maskine til

formaling af ris til foder, ligesom der skal bygges en produktions- og lagerhal.

Foreningsbestyrelsen har i samråd med rådgivere fra ADDA/READA udarbejdet en forretningsplan - der beskriver mål, forventet afsætning, salgspriser, kontrakter, investeringerne, forventet økonomisk resultat, forretningsgange, den daglige drift, hvem har ansvar for hvad, aflønning, bogholderi og revision, udbyttedispensering i foreningen, udarbejdet SWOT analyse og så videre. Senest har bestyrelsen forklaret og svaret på spørgsmål til de svage elementer i planen på et møde med den (konstruktiv) kritiske evalueringskomite. Den samlede investering udgør ca. 50.000 kr. Chansar-foreningen investerer hele formuen: 20.000 kr. Efter granskningen er

AC i Chansar afholder deres 3. generalforsamling.

det endvidere blevet besluttet at yde et tilskud på ca. 30.000 kr. fra COCIS projektet til planerne.

Et af projektets elementer er netop at bidrage med et økonomisk tilskud til realistisk forretningsudvikling i de små andelsforeninger. Kun de bedste forslag får støtte - altså der ydes kun tilskud til andelsforeninger, der både har en god og gennemsigtig ledelse, gode erfaringer fra tidligere mikro-virksomhed, har udarbejdet en solid forretningsplan, og som forventes at kunne gennemføre de foreslåede aktiviteter med succes.

Investeringen og beskrivelse af produkterne

Den påtænkte maskinlinje fjerner inderavnerne fra den uafskallede ris (paddy rice), klid laget og skal i størst mulig udstrækning producere hele hvide ris, som er tilstrækkeligt formalede, fri for urenheder og med et minimum antal knækkede kerner.

Inderavnerne, der fjernes i en hammermølle har ikke stor ernæringsmæssig værdi, så de vil i vid udstrækning blive brugt som skrabbemateriale til hønsene. Poleringen til hvide ris sker i en efterfølgende proces, hvorved klid det fjernes. De polerede hvide ris bruges i madlavningen, mens de øvrige dele fra poleringen først og fremmest vil blive anvendt og solgt som et værdifuldt svinefoder.

Mængden og kvaliteten af ris i de enkelte fraktioner er afhængig af råvarekvaliteten (paddy rice) formalingsudstyret og møllerens/operatørens evner. Maskinerne, der indkøbes, er små. En

Foreningen påregner at købe et lager af ris umiddelbart efter høsten i december måned, som vil blive formalet gennem den resterende del af året. Det første år er indregnet afskalling, polering og/eller formaling af i alt 60 tons. Maskinlinjens kapacitet er noget højere og der forventes vækst i årene der kommer.

Vi ønsker foreningen i Chansar - og dens medlemmer - held og lykke med at udvikle foreningen og forretningen. Vi vil skubbe på, så godt vi kan.

forholdsvis stor andel af ris (ca. 10 - 15 %) vil blive anvendt til svinefoder, ligesom der må påregnes en vis mængde urenheder og halve ris i den polerede fraktion. Men forarbejdningsgraden passer tilsyneladende fint til forventningerne og efterspørgslen i lokalområdet, og foreningen har allerede indgået kontrakter om afsætning af svinefoderet, ligesom der er håndslag på afsætningen af den polerede ris.

En stor rismølle, der vil dække andelsforeningen i Chansars behov. Det kræver en stor opsparing at kunne indkøbe den.

AC-medlemmer stemmer for at vælge de nye medlemmer af AC-bestyrelsen. AC står for agriculture cooperative, dvs. andelsforeningen.

Baggrund

COCIS projektet bygger videre på resultaterne, der blev opnået i tidligere ADDA projekter (Integrated Women Empowerment Project - IWEP). Her fik de fattige deltagere større viden om produktion af grøntsager og mindre husdyr, ligesom det resulterede i dannelse af ca. 150 selvhjælpsgrupper i Siem Reap.

Målet er at forbedre levestandarden i landområderne ved at støtte selvhjælpsgrupperne og udviklingen af 10 små andelsforeninger, så de bliver i stand til at forbedre de økonomiske og sociale vilkår for sårbare og fattige - især kvinder - i Siem Reap. Selvhjælpsgrupperne og andelsforeningerne skal rustes, så de ved egen drift kan udvide eller iværksætte indkomstgivende forretningsaktiviteter, og/eller etablere landsbyprojekter til gavn for fællesskabet. Samtidig skal gruppernes demokratiske og organisatoriske kapacitet styrkes, og de skal i højere grad end hidtil øve indflydelse på lokalpolitiske prioriteringer og bidrage til en sund udvikling af civilsamfundet.

150 eksisterende selvhjælpsgrupper, har nået et solidt udviklingstrin. Udviklingen af de 10 andelsforeninger, bygger især på målgruppens gode erfaringer fra selvhjælpsgrupperne. Andelsforeningerne skal yderligere øge værdien og/eller sikre billigere indkøb af gødning og hjælpestoffer til medlemmernes produktion, ligesom de skal fremme fællesskabets og de fattiges interesser.

COCIS modtager støtte fra CISU.

Af Arafa Khatib, landekoordinator, Vietnam

I august drog Arafa Khatib med sin familie, mand og to børn, til Vietnam for at starte sin stilling som projektrådgiver i Hanoi med tæt sparring med landeleder Søren Jørgensen og part-time konsulent Harvey i de første 3 mdr. Fra 1. november er Arafa landekoordinator for Vietnam.

Sommeren i år har været varm som altid, men god, og sensommeren med færre og mindre voldsomme tyfoner end normalt, alt i alt en rolig overgang til efteråret. Det kan ofte være nødvendigt at holde en pause med projektaktiviteter i sensommeren og efteråret på grund af de tropiske storme, men i år har bondegrupperne kunnet fortsætte med deres lokale udviklingsprojekter (Community Development Projects – CDPs).

Projekter starter og slutter

”Climate Change and Ethnic Minorities in Northern Vietnam” (CEMI) er det nyeste skud på projektræets stamme, det startede i juli måned. Projektet er støttet af Civil Samfund i Udvikling - CISU. Partneren er den lokale organisation PanNature, der arbejder for at fremme bæredygtig forvaltning af naturressourcer, herunder styrkelse af lo-

kal organisering. For at virkeliggøre projektet i de tre nordlige provinser Son La, Lai Chau og Dien Bien samarbejder projektet i provinserne med ”Farmers Union” og ”Fund for Womens Development”.

Den nordvestlige region af Vietnam er fortsat meget fattig sammenlignet med andre dele af Vietnam, og problemer med blandt andet erosion på bjergskråningerne er alvorlige. Problemerne i bjergene skyldes ikke kun klimaforandringer, men er i høj grad også menneskeskabte problemer. Dette projekt skal identificere bæredygtige løsninger på nogle af de problemer, der er relateret til landbrug. De alternative løsninger præsenteres for bønderne gennem markskolemetoden – Farmer Field School.

CDEM-Projektet

Fokus i den anden fase af CDEM-projektet har blandt andet været grønsagsdyrkning og markedsorientering. Mere end 500 grupper har etableret sig i løbet af de to faser af projektet. I Lai Chau provinsen besøgte vi en bondegruppe i landsbyen Vang Baeo og gruppen har deltaget i CDEM-projektet og gennemført et markskoleforløb. I starten dyrkede gruppen majs, men sidenhen er de begyndt at dyrke

grøntsager, da de fandt et godt marked i Son La til at afsætte grøntsagerne. Gruppen dyrker urter, tomater, salat og agurker, og hvert medlem tjener omkring 3 million VND om måneden, som svarer til ca. 800 kr.

Ved projektafslutning i december vil der blive holdt en workshop, hvor alle tre provinser vil præsentere resultaterne fra de fire projektår. Det forventes at erfaringerne fortsat kan anvendes i lobbyarbejdet overfor lokale myndigheder.

VLA

Projektet ”Juridisk bistand til landbefolkningen, fase II” er også ved at lakke mod enden. I den sidste periode af projektet og særligt i 2014 har ”Vietnamese Lawyers Association” haft øget fokus på lobbyarbejdet for de marginaliserede grupper. Foreningen har sammen med de lokale juridiske rådgivningscentre arrangeret workshops, hvor de overfor myndigheder har præsenteret og uddybet de særlige problemstillinger, som de etniske minoriteter står overfor i forhold til konflikter om jordrettigheder. Et særlig vigtigt emne var tildeling og udstedelse af skøder som volder mange problemer for bønderne. De mange workshops har været gode som diskussionsfora, og givet forslag til ændringer og forbedringer af regulativer. Projektet har bidraget til at oplyse marginaliserede og fattige mennesker i landdistrikterne om deres juridiske rettigheder i almindelighed og i særdeleshed i forhold til jordlovgivningen. Der er fortsat behov for den vejledning som de lokale rådgivningscentre giver, og disse vil fortsat være til stede i provinserne. Om tilbuddet med mobile retshjælpsklinikker til meget fjerntliggende områder kan fortsætte, er endnu uvist. Vi håber på, at en endelig evaluering af projektet, der viser de positive resultater, vil overbevise myndighederne om vigtigheden i at prioritere området og at de vil bevilge midler, så de mobile retshjælpsklinikker kan fortsætte.

Af Tove Bang og Bodil E. Pallesen, medlem af ADDAs bestyrelse

Tusindvis af fattige familier har oplevet et løft i indkomst og levevilkår efter at de har deltaget i ADDAs projekter. Metoden bygger på ”hjælp til selvhjælp”. Bønderne lærer nye dyrkningsmetoder, indgår i selvhjælpsgrupper, og flere danner sammenslutninger og andelsforeninger. De lærer også om afsætning af deres produkter samtidig med at de styrkes i at argumentere for deres rettigheder overfor myndighederne. Det vi kalder fortalervirksomhed.

Alt dette er finansieret gennem de mange bevillinger til projekter, som ADDA har fået gennem årene. F.eks. DANIDA, og CISU (’Civilsamfund i Udvikling’, under Udenrigsministeriet), EU, og forskellige private fonde, hvoraf vi kan nævne danske FAHU fond. Men der er også en del af landbofamiliernes behov, som ikke støttes af disse midler. Her kommer mindre private donationer ind, som gør en kæmpe forskel.

Kampagne – Køb årets julegave 2014 hos ADDA

ADDA lancerer årets julegaveidé: Giv 200 kr., der dækker materialer til 1/5

brønd, eller 1/20 del ”risbank” til familierne i Oddar Meanchay Provinsen i det nordlige Cambodia.

Landbofamilierne har store behov for såvel brønde til rent drikkevand og vand til afgrøderne, samt sikre opbevaringshuse til deres ris, som kaldes en risbank. Risbanken er en sammenslutning af en selvhjælpsgruppe, som går sammen om at etablere en risbank, og opbygge et opbevaringshus for ris. Der dannes en komite bestående af medlemmer for den involverede selvhjælpsgruppe, som varetager styringen af risbanken, og den ejes af medlemmerne i gruppen. Risbanken er

et vigtigt tiltag for at imødegå oversvømmelses- eller tørkekatastrofer, og samtidig være en indtægtsmulighed, fordi man kan låne og opbevare ris for medlemmerne. Samtidig giver det også mulighed for at kunne opkøbe ris, når den er billig, og låne ud til andre, mod betaling af rente i form af ris. Netop som en bank fungerer.

Bidrag kan sættes ind på ADDAs konto:

Reg.nr: 9324
Konto.nr: 3245623703

Husk at angive fulde navn, adresse og cpr. nr. Alle vil modtage et brev fra ADDA, som bevis på julegaven. Beløbet kan trækkes fra på selvangivelsen. ADDA er godkendt efter ligningsloven, og vi indberetter bidraget til SKAT, når du oplyser dit navn, adresse og Cpr.nr. Har du spørgsmål så kontakt ADDA på 24 47 13 07 eller på e-mail: adda@adda.dk

ADDA
Fælledvejens Passage 2 st.tv,
2200 Kbh. N.
www.adda.dk

Til december slutter to projekter, ”Styrkelse af bondegrupper blandt etniske minoriteter, fase II” (CDEM-projektet) og ”Juridisk bistand til landbefolkningen, fase II”. Samarbejdspartnerne har været henholdsvis ”Vietnamese Farmer Union” og ”Vietnamese Lawyers Association”.

Arafa ny projektkoordinator i Vietnam

Sidst i august 2014 drog Arafa Khatib, vores tidligere sekretariatsmedarbejder på ADDA-kontoret i København, til Vietnam med sin mand og to små børn for at overtage jobbet som projektkoordinator, efter Kenneth Høegh, som fik job på Grønland. Arafa har base i Hanoi, på ADDA kontoret, og varetager koordinering af projekterne i Vietnam, i tæt samarbejde med Landeleder Søren Jørgensen. Held og lykke med de nye udfordringer. Andet sted i News and Views kan du læse Arafas beretning.

Opstart møde i CEMI-projektet i Song Da regionen med Farmer Union. Til højre ses Hung ADDAs National Manager.

Tove Bang

er startet i løntilskudsstilling hos ADDA. Tove var ellers indvalgt i ADDAs bestyrelse, men går på orlov mens hun er i løntilskudsstilling. Tove har været lærer i mange år, og har i sommer taget en kandidatgrad i Antropologi. Vi glæder os til samarbejdet.

Bliv medlem af ADDA NU!

Derved bidrager du til, at fattige bønder i Asien og Afrika kan forbedre deres livsvilkår gevaldigt. Og det er billigt. For ud over en forbedret samvittighed får du også tilsendt to udgaver af det medlemsblad du sidder med i hånden lige nu.

Desuden kan du følge med i vores mange projekter ved at tilmelde dig ADDAs nyhedsmail eller følge med på vores hjemmeside og på Facebook.

Tilmeld dig via www.adda.dk eller ring 24471307.

Årligt medlemskontingent:

Alm. 100 kr.
Familie 150 kr.
Firma 500 kr.
Stud. og pens. 50 kr.

Samarbejde mellem Indien og Tanzania varsler nye veje for NADO

Af Tove Bang

Bønderne i NADO i Tanzania oplever stadig fremgang i markskolerne, og lige nu er man i fuld gang med at gøre klar til den kommende regntid og en ny dyrkningssæson. Men NADO (Njombe Agricultural Development Organisation) kikker også på nye projektsamarbejder sammen med ADDA.

Der er gennem den seneste tid blevet arbejdet intensivt på at få undersøgt om ADDA og NADO skal indgå et samarbejde med en indisk virksomhed, som er specialiseret i handel med økologiske landbrugsprodukter. Virksomheden opkø-

ber økologiske soyabønner og sælger bl.a. til det amerikanske og europæiske marked. Virksomheden er derfor interesseret i at indgå kontrakter med småbønder i nye områder, som er karakteriseret ved at der slet ikke eller kun i begrænset omfang anvendes pesticider og kunstgødning. Såvel ADDA som NADO ser nogle spændende muligheder, i at indgå samarbejde med denne type grovarevirksomhed, og en mulig udvidelse af vores arbejdsområder. John Wihallah, direktør i NADO, Mikael Jonsson, ny landeleder for Tanzania, projektkoordinator Erik Schiøtz har holdt møder med den indiske virksomhed, og ligeså med ADDAs bestyrelse via Skype.

Ambassaden i Dar El Salaam ser ligeledes nogle spændende og nye muligheder for fattige bønder, som kan få nye afsætningsmuligheder med økologisk produktion. Men det skal også være bæredygtigt og sikre bønderne gode vilkår. Lige nu arbejder vi på at afholde et møde ultimo november 2014 i København mellem direktionen i den indiske virksomhed, direktøren for NADO, samt ADDAs formand med henblik på underskrivelse af en samarbejdsaftale. Tanzania-landeleder Mikael Jonsson og andre repræsentanter fra ADDAs bestyrelse vil deltage i forhandlingerne. Vi går en spændende tid i møde.

Book ADDA til foredrag

Vi vil så gerne formidle, hvad ADDA laver og vise billeder fra Cambodia, Vietnam og Tanzania. Vi har meget at fortælle. ADDA har siden starten i 1994 haft mange spændende projekter i gang. Mange mennesker har lyttet til os i tidens løb, og det er vigtigt, vi spreder erfaringerne til endnu flere.

Danmark bruger ca. 16 mia. om året på ulandshjælp, hvoraf NGO'erne, som ADDA er en af en af de mange af, får ca. 1 mia. kr. til deling. Det er mange penge, så det er vigtigt, at alle forholder sig til,

om det er pengene værd, og om pengene kan bruges bedre. Dette vil ADDA gerne fortælle om.

ADDAs bestyrelsesmedlemmer bruger gerne aftener eller weekender på at holde foredrag i interesseorganisationer, venskabsforeninger, højskoler, seniorklubber, pensionistforeninger, og andre NGO'er osv. Danmark er et foreningsland, så der er mange muligheder for at få fortalt de gode historier i forskellige fora. Vi ser gerne, at foredragene resulterer i nye medlemmer, som er så vigtige for

en organisation som ADDA, da vi bliver "målt og vejret" af Danida på antallet af medlemmer. En folkelig forankring er et nødvendigt fundament for en NGO. Som medlem af ADDA kan du hjælpe med til, at vi kommer ud til møder og får informeret om ADDAs aktiviteter. Det er ganske gratis, og **vi vil så gerne**. Kender du en forening, som har plads i mødekalenderen til et foredrag, skal du endelig kontakte ADDAs sekretariat på tlf. 2447 1307 eller e-mail: adda@adda.dk

Ove Gejl Christensen, næstformand

Flyttet?

Hvis du flytter, får ny e-mail eller telefonnummer, så husk at give os besked enten via mail, adda@adda.dk eller tlf. 24471307. Vi vil så gerne fortsat kunne sende dig medlemsbladet og nyhedsbreve.

Glemte at betale kontingent?

Kære medlemmer

Har du/I husket at betale medlemskontingent for 2014? Har du ved en forglemelse ikke betalt dit medlemsbidrag, eller er du i tvivl, så kontakt venligst sekretariatet på adda@adda.dk eller på telefon 24471307.

Mange hilsner
ADDA

Tak for donationer

Tak for alle de donationer vi har modtaget siden sidste News & Views udkom i maj 2014. Alle gaver på 250 kr. og derovre nævnes her, men vi vil også gerne takke dem, der har givet mindre beløb.

Lars Ole Sørensen 2.800 kr.
(2brønne i Oddar Meanchay)
Tipsmidler,
Kulturministeriet 58.657,30 kr.
Mikkel Høegh 10.000 kr.
Mikael Jonsson 250 kr.
FAHU-fonden 105.900 kr.
Kulturstyrelsen til
Cambodia 9.161 kr.

Støt ADDAs arbejde

Giv et bidrag på giro +73
+82139869 eller via Reg.nr: 9324
og Kontonr: 3245623703 på Netbank.

Læs meget mere om ADDAs projekter og om hvordan du kan støtte på hjemmesiden: www.adda.dk

Tryksager...
laver vi mange af...
— og vil glæde os til at byde dig velkommen som kunde!

Vi er meget alsidige og har egen produktion
Vi trykker på plast, papir og karton
Vi har nogle af Danmarks bedste priser
Vi har Danmarks nyeste og mest effektive trykmaskine

*Tryksager med et smil
- det er vores stil*

Flyers - Postkort - Plakater - Visitkort - Foldere
Klistermærker - Fakturasæt - Hæfter - Bøger - Brevpapir
Roll-ups - Bannere - Plasttryk

KB KOLIND BOGTRYKKERI I/S

Mårupvej 30 · 8560 Kolind · Tlf. 8639 1899 - kbtryk.dk

Støt ADDA - så støtter du fattige bønder i Asien og Afrika

Køb julegaven
2014 hos ADDA

De kan selv - 200,-
hvis de får en hånd

Fru Lam Maove, 42 år.
Større udbytte af ris og
grøntsager efter under-
visning på markskolen.

Gør en forskel:
Støt bønderne
i Oddar Meanchey
provinsen. De har hårdt
brug for støtte til at byg-
ge brønde og risbanker.

For 200 kr
kan du sponsorere:
1/5 brønd eller
1/20 risbank
til familierne i
Oddar Meanchay provinsen
i Cambodia.

Adda støtter ved at:

- Igangsætte bæredygtig landbrugsudvikling, der hjælper fattige bønder med at øge deres indkomst.
- Formidle viden, der forbedrer levevilkårene for landbefolkninger.
- Fremme ligestilling mellem køn og folkeslag.

Francis Nyagawa, 44 år.
Har mere end fordoblet sit
udbytte af majs efter un-
dervisning på markskolen.

Jubilæum! - I de sidste
20 år har ADDA trænet mere
end 50.000 landbrugsfamilier
gennem markskole-metoden:
"Farmer Field School".

En risbank har øget
indkomsten for en
selvhjælpsgruppe
i Chikreng distriktet

Anna Wiket, 52 år. Store
forbedringer privat, bl.a.
tjnt til at sende alle
sine børn på Secondary
School.

Brøndgravning i Phaung
landsbyen i Oddar Meanchay

Kig ind på ADDAs hjemmeside:
www.adda.dk.

Her kan du:

- Se hvad ADDA laver
- Købe gavekort og støtte direkte
- Blive medlem og få News & Views
- Tilmelde dig til nyhedsbrev

Bidrag kan sættes
ind på ADDAs konto:
Reg. nr: 9324 kt. nr:
3245623703. Husk
at angive fulde navn,
adresse og cpr. nr. (så
du kan trække beløbet
fra på selvangivelsen)

